

Nr 188

Av herr Wachtmeister m. fl., om bidrag till Bernadottemuseets verksamhet.

Insikten om huru betydelsefull upplysningsverksamheten i utlandet angående Sverige är har under de senaste åren lett till en snabb upprustning av informationsverksamheten, som tagit sig uttryck i kraftiga anslagshöjningar. Även för nästa budgetår begäras ökade anslag under olika huvudtitlar, innebärande att drygt 13 miljoner kronor ställas till förfogande för upplysningsverksamhet i utlandet. För innevarande budgetår utgör motsvarande belopp ej fullt 10 miljoner kronor. Statsrådet och chefen för utrikesdepartementet omnämner, att de ökade anslagen möjliggjort en intensifiering av upplysningsverksamheten i vissa länder, bl. a. i Frankrike. I utlandet ha dessa åtgärder mötts av ökat intresse för Sverige och bl. a. lett till en stegrad efterfrågan på informationer om vårt land.

Innevarande budgetår utgår av anslaget till upplysningsverksamhet i utlandet angående Sverige bl. a. ett belopp av 10 000 kronor såsom bidrag till utrustning av de för upplysningsverksamheten använda lokalerna i det i konung Karl XIV Johans födelsehus i den sydfranska staden Pau inrymda Bernadottemuseet. Statsutskottet uttalade vid behandlingen av bidraget följande:

Enligt vad utskottet inhämtat har från fransk sida stora belopp ställts till förfogande för iståndsättning av Bernadottemuseet i Pau i södra Frankrike. En stor sal i museets bottenvåning är avsedd som central för turistupplysning om Sverige och för svenska utställningar. Museet i fråga, som är beläget helt nära den av miljoner människor besökta vallfartsorten Lourdes, är internationellt känt och livligt besökt. Det torde därför vara uppenbart, att detta museum kan få stor betydelse för Sverige-reklamen. Utskottet vill i sammanhanget erinra om att speciella upplysningskampanjer för vissa länder, däribland Frankrike, avses skola äga rum innevarande år. Med hänsyn till det anförda synes utskottet goda skäl tala för att i anslutning till denna aktion möjligheter öppnas för att utrusta ifrågavarande propagandasal.

En framställning från Tessininstitutets chef, kulturrådet Gunnar W. Lundberg, i egenskap av ordförande i Société des Amis du Musée Bernadotte, om ett bidrag på 10 000 kronor till Bernadottemuseets för Sverige-reklamen så betydelsefulla verksamhet har statsrådet och chefen för utrikesdepartementet såsom framgår av årets statsverksproposition (Bil. 5, s. 71 f.) icke varit beredd att tillstyrka under hänvisning till att det av

riksdagen för innevarande budgetår anvisade beloppet på 10 000 kronor för museet torde få anses utgöra ett bidrag av engångsnatur för anskaffande av viss utrustning.

I sin framställning anför kulturrådet Lundberg bl. a. följande:

Det för Sverige och Frankrike gemensamma historiska byggnadsminnesmärke, vari Bernadottemuseet är inrymt, förvärvades på sin tid med ekonomiskt stöd från svenska konungahusets sida av staden Pau och blev sedan registrerat som »Monument historique». I museet inrymmes betydande samlingar av historiskt intresse belysande vårt lands och dess konungahus' historia under den bernadotteska fredsperioden, d. v. s. under de senaste 150 åren.

I samband med det svenska statsbesöket i Frankrike i maj 1963 återinvigdes museet efter en av staden Pau företagen grundlig restaurering, vilken framstår som föredömlig. Sammanlagt beräknas de belopp, som man på franskt håll beviljat för att för framtiden bevara och iståndsätta den för Sverige och Frankrike historiskt värdefulla byggnaden och därstädes inrätta ett Bernadottemuseum, uppgå till omkring 3 miljoner nya francs. Mindre, ekonomiska bidrag, främst för utgivandet av publikationen »Bulletin du Musée Bernadotte», har museet fått från den år 1951 bildade »Société des Amis du Musée Bernadotte» och dess i Sverige verksamma avdelning Bernadottemusei Vänner.

Staden Pau är en av Frankrikes såväl som vintertid främsta internationella turistorter och ligger i en mycket naturskön och rik kulturbygd utefter huvudvägen till det närbelägna Lourdes, den romersk-katolska kyrkans främsta vallfartsort. Näst efter slottet, där Frankrikes folkkäre konung Henrik IV föddes år 1553, utgör den svensk-norske konungen Karl XIV Johans födelsehus med sitt museum stadens främsta historiska sevärdhet och är såsom sådan av stor betydelse för spridande av kännedom om Sverige i denna del av Frankrike.

Efter restaureringen disponerar museet numera i bottenvåningen över två salar, av vilka en redan användes för upplysningsverksamhet om Sverige genom där utställd svensk litteratur i fransk översättning, hemslöjd och konsthantverk från Sverige samt genom tillhandahållande av olika på franska, engelska och spanska skrivna turistbroschyrer, vilka ställts till förfogande av Svenska turisttrafikförbundet. Den andra salen är avsedd för tillfälliga svenska konstutställningar o. dyl. **Bernadottemuseet är därför utan tvivel av stor betydelse för strävandena att sprida kännedom om vårt land i utlandet. Det framstår med hänsyn härtill som skäligt, att Sverige även bidrager till kostnaderna för museets drift, vilka hittills så gott som helt bestritts av franska medel. Ett årligt anslag av 10 000 kronor till Bernadottemuseets verksamhet synes vara ett rimligt bidrag från svensk sida.**

Det kan omnämnas, att man vid visningarna av Bernadottemuseet börjar med att lämna en allmän orientering om Sverige i de för upplysningsverksamheten använda salarna, där de utställda hemslöjds- och konsthantverksföremålen samt bilderna och böckerna om våra dagars Sverige och dess kulturella, sociala och ekonomiska förhållanden tilldraga sig ett betydande intresse bland besökarna. Under föregående år firade staden Pau 200-årsminnet av Karl XIV Johans födelse med stora festligheter un-

der fyra dagar samt med olika under flera månader pågående utställningar i Musée Bernadotte och Musée des Beaux Arts, varjämte Bibliothèque Municipale hade anordnat en mycket förnämlig utställning om Sverige och svensk-franska förbindelser genom tiderna. Allt detta väckte ett stort intresse för vårt land bland befolkningen i denna del av Frankrike och föranledde bl. a., att en grupp på ett 20-tal ungdomar från Pau i somras reste hit på ett studiebesök, förmedlat av Kommittén för svensk-franska folkbildningskontakter, vari olika bildningsorganisationer, bl. a. ABF, äro representerade.

Årets statsverksproposition fastslår, att föregående års upplysningskampanjer, bl. a. i Frankrike, ej voro tidsbegränsade utan avsedda att ha en kontinuerlig karaktär. Härvid kan Bernadottemuseet såsom statsutskottet framhållit få stor betydelse för Sverige-reklamen.

Under åberopande av vad här ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta, att av anslaget till upplysningsverksamhet i utlandet angående Sverige må utgå ett bidrag av 10 000 kronor till Bernadottemuseets verksamhet.

Stockholm den 23 januari 1964

Hans Wachtmeister

Sigvard Rimås

Gunnar Larsson

i Luttra